

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
FARG'ONA DAVLAT UNIVERSITETI

**61010500 – GID HAMROHLIGI VA TARJIMONLIK FAOLIYATI
(TILLAR BO'YICHA) TA'LIM YO'NALISHI BITIRUVCHI KURS
TALABALARI UCHUN FANLARARO YAKUNIY DAVLAT
ATTESTATSIYASI
DASTURI**

Bilim sohasi:	1 000 000 – Xizmatlar sohasi
Ta'lif sohasi:	1010 000 – Xizmat ko'rsatish sohasi
Ta'lif yo'nalishi:	61010500 – Gid hamrohligi va tarjimonlik faoliyati (tillar bo'yicha)

Ushbu dastur O‘zbekiston Respublikasi Oliy va o‘rta maxsus ta’lim vazirligining 2009-yil 22-maydagi 160-son buyrug‘i bilan tasdiqlangan “O‘zbekiston Respublikasi Oliy ta’lim muassasalari bitiruvchilarining yakuniy davlat attestatsiyasi to‘g‘risida NIZOM” (hozirga qadar mazkur Nizomga bir necha bor o‘zgartirishlar kiritilgan bo‘lib, 2018-yil 7-noyabrdagi 26-sonli buyrug‘iga binoan so‘nggi o‘zgarish bo‘lgan)ga asosan ishlab chiqildi.

Mutaxassis chiqaruvchi kafedra Ingliz tili kafedrasining 27.12.2023-yildagi 5-yig‘ilishida muhokama qilingan hamda Chet tillari fakultetining 29.12.2023-yildagi 5-kengashida ma’qullangan. Universitet kengashining 30.01.2024-yildagi 6-sonli yig‘ilishida tasdiqlangan.

Tuzuvchilar: D.Mirzayeva - Ingliz tili kafedrasи mudiri

N.Abbasova - Ingliz tili kafedrasи katta o‘qituvchisi

Taqrizchilar: G‘.Xoshimov – ADChTI professori, filologiya fanlari doktori

S.Solijonov – ADChTI dotsenti, filologiya fanlari nomzodi

KIRISH

Mazkur dastur 61010500 – Gid hamrohligi va tarjimonlik faoliyati (tillar bo‘yicha) yo‘nalishi bitiruvchilarining uch yil mobaynida ixtisoslik fanlarini o‘qib o‘zlashtirganlik darajasini aniqlash uchun o‘tkaziladigan Yakuniy Davlat Attestatsiyasi sinovlari bo‘yicha ishlab chiqilgan.

YAKUNIY DAVLAT ATTESTATSIYASI o‘tkaziladigan fanlar tarkibi:

1. Asosiy o‘rganilayotgan chet tili
2. O‘g‘zaki tarjima
3. Yozma tarjima
4. Notiqlik san’ati
5. Turistik resursshunoslik

“ASOSIY O‘RGANILAYOTGAN CHET TILI” O‘QUV FANI BO‘YICHA

“Asosiy o‘rganilayotgan chet tili (o‘qish va yozish amaliyoti/ matbuot tili”) O‘qish va yozish amaliyoti fani talabalarga o‘rganilayotgan chet tilida o‘qish va yozish mahoratini o‘rgatishni nazarda tutadi. Mazkur fan doirasida talabalar Yevropa Kengashining “Chet tilini egallah Umumyevropa kompetensiyalari: o‘rganish, o‘qitish va baholash” to‘g‘risidagi umume’tirof etilgan xalqaro me’yorlari (CEFR) ga ko‘ra B1 va C1 darajaga mos keladigan mavzularga oid turli matn turlarini o‘qib, mazmunini tushunishlari va turli matnlarni yozishni o‘rganadilar. Qolaversa, mazkur fan chet tilida chop etilgan turli matbuot materiallarini uslubiy jihatdan tahlil qilish ko‘nikmasini rivojlantirish vazifalarini bajaradi.

Ushbu fan o‘z tarkibida uch modulni – “O‘qish”, “Yozish amaliyoti” hamda “Amaliy grammatika va mavzuga oid so‘zlar” modullarini mujassamlashtirgan. “Asosiy o‘rganilayotgan chet tili (o‘qish va yozish amaliyoti/ matbuot tili”) fani 61010500 – Gid hamrohligi va tarjimonlik faoliyati (tillar bo‘yicha) yo‘nalishi bo‘yicha tahsil oladigan talabalariga 1 va 6-semestrda o‘tiladi.

Fanning vazifasi umue’tirof etilgan xalqaro me’yorlarga ko‘ra talabalarning grammatikaga oid amaliy va nazariy bilimlarini C1 darajaga yetkazish, shuningdek, turli matbuot materiallarini tahlil qilish ko‘nikmasini shakllantirish va takomillashtirishdir.

1-modul. O‘g‘zaki nutq amaliyoti.

Matn va manba turlari:

- Dialoglar, suhbatlar;
- Telefon orqali muloqot;
- Jamoat joylaridagi e’lonlar (masalan, temir yo‘l vokzali, aeroportdagi e’lonlar);
- ko‘rsatmalar, yo‘riqnomalar (masalan, auditoriyadagi o‘qituvchining ko‘rsatmalari, ovqat tayyorlash, velosipedni (texnika vositalarini) ta‘mirlash singari oson ko‘rsatmalar);
- tele va radio xabarlar, ob-havo ma‘lumotlari;
- monologlar (masalan, prezентasiyalar, nutqlar);
- tele va radio hujjatl filmlar;
- badiiy filmlar;
- qo‘shiqlar;
- audio kitoblar va h.k.

Strategiyalar va ko‘nikmalar:

- matnni tinglab uning asosiy g‘oyasini anglay olish;
- matnni tinglab, undagi muayyan ma‘lumotni (masalan, sanalar, ismlar) farqlash;
- so‘zlashuvchining kayfiyati, hissiyotlari va munosabatini aniqlay olish;

- turli kommunikativ nutq vaziyatlari (salomlashish, kechirim so'rash, xayrlashihs, minnatdorchilik bildirish va h.k)ni to'g'ri o'zlashtirishi;
- o'ziga yoqqan va yoqmagan narsalar, jihatlar haqida fikrini bayon etishi;
- o'zi haqida shaxsiy ma'lumotlarni bera olishi;
- o'qish va kasbga oid mavzulardagi dialoglarda ishtirok etib, ma'lumot almashish;
- so'zlovchi nutqini tushunganligi yoki yaxshi anglay olmaganligini ifodalashi (masalan, so'zlovchidan gapini yana bir marta takrorlashni, izohlash, savol berish va h.k);
- muloqotni davom ettira olish;
- tanish mavzularda muhokamalarda qatnashishi;
- navbat bilan muloqotga kirishishi, so'zlovchining nutqini bo'lmasligi yoki bo'lishga to'g'ri kelgan vaziyatlarda muloqotni davom ettirishi;
- og'zaki muloqotda tegishli milliy-madaniy me'yorlarni (masalan, iltimos va raxmat so'zlarining turli madaniyatlarda ishlatilishi, salomlashish odobi) bilishi va ularni to'g'ri qo'llashi;
- turli mavzularda davomiy dialogga kirishish;
- yangiliklar, intervyu yoki hujjatli filmlardan parchalar mazmunini qisqacha bayon etish;
- rasmiy vaziyatlarda dolzarb mavzular bo'yicha o'z nuqtai nazarini ifoda etish.

2-modul. O'qish va yozish amaliyoti

O'qishni o'rganishdagi matn va manba turlari:

- taomnomalar, retseptlar;
- jadvallar;
- kichik hikoyalar;
- goroskoplar;
- shaxsiy xatlar;
- kundaliklar;
- informatsion bukletlar, broshuralar (filmlar, ko'rgazma va h.h) sayyoqlik yo'riqnomalari;
- yangiliklar bayoni; tanish mavzularga oid qisqa gazeta maqolalari;
- she'rlar;
- internet matnlari (bloglar);
- e'lonlar (grantlar, sayohat manzillari haqida);
- qo'llanmalar/instruksiyalar (texnik vositalar, asboblar uchun);
- qomusiy maqolalar;
- gazeta va jurnallardagi maqolalar (yangiliklar, ma'ruzalar, katta hajmdagi maqolalar, xalqaro ilmiy jurnallarda o'rganilayotgan chet tilida chop etilgan maqolalar);
- tahlil bayon etilgan qisqa ma'lumotlar;
- professional mavzulardagi turli sohala'qis;rga bag'ishlangan maqolalar;
- asosiy fikrlarni anglash/bilish uchun o'qish;
- g'oyani bilish uchun o'qish;
- maxsus ma'lumotni olish uchun o'qish;
- so'zlarining kontekstdagi ma'nosini topish;
- diqqat bilan o'qish;
- ko'z yogurtirib o'qish.

Yozishni o'rganishda quyidagi tur matnlarni yaratish bo'yicha ko'nikmalar shakllantiriladi:

- tabriknomalar va taklifnomalar;
- shaxsiy ma'lumotnomalar, anketa savollari;
- soda xatlar, eslatmalar, qaydlar;
- voqeal-hodisa, odamlar va predmetlar tasviriga bag'ishlangan xatlar, mantlar;

- rasmiy va norasmiy xatlar;
- e-mail, internet forumlariga xatlar;
- norasmiy electron xatlar;
- rezyume va tarjimai hol;
- kichik hikoyalar;
- taom retseptlari;
- kitob yoki filmlarning qisqa taqrizi;
- yaxshi va yomon tomonlarini baholash va tahliliy hisobot;
- fikr bildiruvchi insho;
- voqeа-hodisalar sharhi;
- tanqidiy bayonlar.

3-Modul. Amaliy grammatika moduli.

Amaliy grammatika moduli mazmuni quyida til qonuniyatlari va Grammatik qoidalarini o‘z ichiga oladi:

- o‘rganilayotgan chet tilining grammatic tuzilishi;
- morfologiya va sintaksisning o‘zaro aloqalari;
- Grammatik kategoriyalar;
- so‘zlarni tasnif qilish;
- fe‘llarning tuslanish guruhlari;
- aniq va majhul nisbat;
- mayl va zamon;
- sodda va qo‘shma gaplar;
- zamonlarning moslashuvi;
- shaxssiz qurilma;
- fe‘lning sintaktik vazifasi;
- ot so‘z turkumi va ularning turlari;
- ko‘plik formasining yasalishi;
- sifat so‘z turkumi va uning turlari;
- sifatning Grammatik kategoriyalar;
- sifatning gapdagи o‘rn;
- olmosh so‘z turkumi va uning turlari;
- ravishining ma‘nosiga va shakliga ko‘ra tavsifi;
- ravishning sintaktik vazifasi;
- bog‘lovchilar turlari va qo‘llanish usullari;
- sodda gap; birinchi va ikkinchi darajali bo‘laklar;
- gapning asosiy belgilari – kesim va ohang;
- bo‘lishli va bo‘lishsiz gaplar;
- gapning asosiy bo‘laklari;
- vositali va vositasiz to‘ldiruvchi;
- gapning ikkinchi darajali bo‘klarining ifodalananish usullari;
- qo‘shma gap va uning turlari;
- ergash gapli qo‘shma gap;
- ergash gaplarda sinonimik konstruksiyalar.

1. Introduction. Writing and analyzing informal letters. Letter to a friend. (phrases)
2. Ways to write Formal letters.
3. Narratives. Noun and Adjective phrases.
4. Letters of complaint and contract. (Metaphors)
5. Writing description of people and places.
6. Reading skills. Skimming and scanning.
7. Phrases with verbs Go, Come, Look and Do.

8. Description of holidays, events and celebrities.
9. Narration from third person.
10. Reading newspaper and writing newspaper article.
11. Short story analysis. Phrases.
12. Essay types.
13. Problem solution essay.
14. Writing report.
15. Analyzing a text with active phrases
16. Writing introduction and conclusion.
17. Time phrases. Problem related to studies.
18. Phrases of communication.
19. For and against essay.
20. Cause and effect essay.
21. Making comparisons in writing.
22. Phrases to give and ask for information.
23. Opinion essay.
24. Culture shock.
25. Comparison in reading.
26. Choosing headline.
27. Usage of present tenses. Travel and holidays.
28. Usage of past tenses. Students over the world.
29. Ways of referring to the future. Sport and leisure
30. Passives. Clothes and appearance
31. Causatives. Towns and buildings
32. Modals. Vehicles and transport
33. Semi modals. Food, restaurants and cooking
34. Conditionals. Shops and shopping
35. Unreal time. Crime and law
36. Adjectives. Entertainment and the arts
37. Adverbs. The natural world
38. Clauses. People and behavior
39. Clauses. Technology and machines
40. Complex sentences. Problems
41. Noun phrases. Health and the body
42. Noun phrases. Money
43. Verbal complements. Feelings and opinions
44. Reporting. Education and learning
45. Phrasal verbs. Word formation
46. Fashion. Collocations
47. Motivation
48. Stages of culture shock
49. Sport in our life
50. Time management of students
51. Mastering the strategies of starting and finishing the conversation
52. Recipes of different meals
53. Resume and autobiography
54. Internet texts (blogs, websites)
55. Using intonation in speaking
56. Describing a subject, you study or want to study
57. The importance of the past
58. Previewing. Basic foods. Food issues.
59. Writing. Using a variety of sentence types

60. Writing. Comparing consumer behavior
61. Writing. Expanding notes into summaries
62. Writing about water issue
63. Writing describing a study subject study.
64. Describing a challenging situation
65. Strategies for writing timed essay
66. How to write a persuasive essay
67. How to write an opinion essay
68. How to write a descriptive essay
69. How to write a problem/solution essay
70. How to write a for or against essay.

Asosiy va qo'shimha o'quv adabiyotlar hamda axborot manbaalari

Asosiy adabiyotlar

1. David Bohlke, Dorothy E.Zemach (2013) Skillful 1. Reading and writing. Macmillan.
2. Louis Rogers and Jennifer Wilkin, Dorothy E. Zemach (2012) Skillful 2. Reading and writing. Macmillan.
3. Scarry, S., &Scarry, J. The Writer's Workplace with Readings: Building College Writing Skills.
4. Thomson Learning. Sixth Edition. 2010.

Qo'shimcha adabiyotlar:

1. Mirziyoyev Sh.M. Tanqidiy tahlil, qat'iy tartib-intizom va shaxsiy javobgarlik – har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi kerak. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016 yil yakunlari va 2017 yil istiqbollariga bag'ishlangan majlisidagi O'zbekiston Respublikasi Prezidenti nutqi. // Xalq so'zi gazetasi, 2017.16 yanvar, №11
2. Mirziyoyev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va olıyanob xalqımız bilan birga quramiz. "O'zbekiston", 2017.
3. O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha harakatlar strategiyasi. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining farmoni. O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari to'plami, 2017yil, 6-son,70-modda.
4. Mirziyoyev Sh.M. Qonun ustuvorligi – inson manfaatlarini ta'minlash taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi. "O'zbekiston", 2017.
5. Driscoll, L. (2004), Reading Extra A resource book of multi-level skills activities. CUP.
6. Fry, E. B. (2000), Skimming and scanning Pre-intermediate. Jamestown Publishers.
7. Greenall, S. & D. Pye (2007), Reading 1, Cambridge Skills for Fluency. Cambridge: CUP.
8. Newspapers and magazines (e.g. English Teaching professional, Modern English Teacher,
9. Uzbekistan Today, The Economist, The New Scientist, National Geographic etc)

Internet saytlari

1. <http://Zyonet.uz/>
2. <http://edu.uz>
3. www.nadlib.uz/
4. <http://teoriya.ru/>

"SHAXSLARARO KOMMUNIKATSIYALAR VA NUTQ MADANIYATI" FANI BO'YICHA

Shaxslararo muloqot va nutq madaniyatiga faniga kirish

Shaxslararo muloqot va nutq madaniyatiga fanining mazmuni, maqsadi bilan tanishtirish

Shaxslararo muloqotning tarkibiy qismlari

Nutq va uning lingvistik elementlarining muloqot jarayonidagi ahamiyati va ularning tarkibiy qismlari.

Shaxslararo muloqot asoslari

Muloqotning maqsad va qonunlari muloqotning madaniyatdagi o‘rni.

Shaxslararo muloqotning qo‘llanilishi

Shaxslar o‘rtasida muloqotning paydo bo‘lishi

Shaxlararo muloqotda madaniyat o‘rni.

Shaxslaro muloqotda madaniyatning muhim o‘rnida turishi, madaniyataro faqlanishlar

Ta’sirchan shaxslararo muloqot asoslari.

Muloqot jarayonida so‘zlovchining o‘zini tutishi va tushuntira olishi

Muloqot jarayonining tushunish ahamiyati.

Muloqot jarayonini anglash uchun ahamiyatli bosqichlari haqida tushuncha

Shaxslararo muloqotning verbal vositalari.

Nutq va uning lingvistik elementlarining muloqot jarayonidagi ahamiyati

Shaxslararo muloqotning noverbal usullari.

Muloqotning noverbal usullari, tana tili, yuz ifodalari, kiyinish madaniyati, madaniyatning muloqotdagi o‘rni.

Shaxslararo aloqaning bosqichlari.

Muloqot jarayonida so‘zlovchi suhbating bosqichlari.

Teamwork

Jamoa bo‘lib ishslashda shaxslararo muloqotning ahamiyati

Shaxslararo muloqotning turlari

Shaxslararo muloqotning turlari va ularning farqi.

Shaxslararo nizolar va ularni bartaraf etish usullari

Shaxslararo nizolarning turlari, sabablari va ularni bartaraf etish usullari

Shaxslararo muloqotda kuch va ta’sir etish usullari.

Shaxslararo muloqotda kuch va ta’sir etish usullari va turlarining ahamiyati.

Nutqning kommunikativ (aloqaviy) sifatlari.

Nutqning aloqaviy sifatlari ahamiyati keng yoritiladi.

Notiqning nutq texnikasi.

Muloqot jarayonida notiq (so‘zlovchi) ning nutq texnikasi.

Nutq madaniyati va notiqlik san’ati.

Nutq madaniyati haqida tushuncha va uning notiqlik san’ati bilan o‘zaro bog‘liqligi.

G’arbda nutq madaniyati va notiqlik san’ati.

G‘arb olimlarining nutq madaniyati haqidagi tushunchasi va g‘arb notiqlik san’ati namoyondalari.

Sharq madaniyati tarixida notiqlik san’atining o‘rni.

Sharq mutafakkirlarining nutq madaniyati haqidagi tushunchasi va sharq notiqlik san’ati namoyondalari.

Notiq va tinglovchi o‘rtasidagi muloqotni tashkil etish usullari.

Notiq va tinglovchi o‘rtasidagi muloqotni tashkil etish usullari, maqsad va yo‘nalishlari.

Yozma nutq madaniyati.

Yozma nutq madaniyati tushunchasi va uning ahamiyati.

Shaxslararo muloqot va nutq madaniyati fanidan savollar

1. Introduction to the course Interpersonal communication and Speech standards.
2. The elements of Interpersonal communication
3. The principles of Interpersonal Communication
4. Uses of Interpersonal Communication
5. Culture and Interpersonal Communication
6. Principles of effective Intercultural communication
7. Perception in Interpersonal communication
8. Verbal methods of interpersonal communication.
9. Non - verbal methods of interpersonal communication
10. Interpersonal relationship stages
11. Interpersonal relationship types.
12. Interpersonal conflict and conflict management.
13. Interpersonal power and influence.
14. Communicative features of Speech standards
15. Speech techniques of Speech standards
16. Speech standards and The Oratory style
17. Western Speech standards and the oratory style
18. Eastern Speech standards and the oratory style
19. Methods of organizing communication between speaker and the listener
20. Written speech standards
21. Body language in interpersonal communication
22. Negotiation skills
23. Conflict management
24. Decision making and problem-solving skills
25. Assertiveness and positive attitude
26. Teamwork
27. Empathy
28. The importance of Interpersonal skills in learning
29. Impersonal communication
30. Hierarchical communication
31. Interpersonal communication
32. Public and group communication

33. The principles of interpersonal communication.
34. Culture and interpersonal communication.
35. Verbal methods of interpersonal communication.
36. Interpersonal relationships stages.
37. Interpersonal communication and speech standards.
38. Uses of interpersonal communication.
39. Principles of effective interpersonal communication.
40. Non-verbal methods of interpersonal communication.
41. Perception in interpersonal communication.
42. Culture and interpersonal communication.
43. Uses of interpersonal communication.
44. Non-verbal methods of interpersonal communication.
45. Types of speech
46. Speech etiquette
47. Speech culture
48. Public speaking
49. Elements of public speaking
50. Standards of written speech
51. Cultural intelligence play in the context of globalization
52. An overview of the Interpersonal Communication and Speech Standards course.
53. The fundamental components that make up Interpersonal Communication.
54. The guiding concepts and principles that govern effective Interpersonal Communication.
55. The various purposes and applications of Interpersonal Communication in different contexts.
56. The relationship between culture and Interpersonal Communication, and how cultural factors influence communication dynamics.
57. The fundamental principles for successfully communicating across different cultures.
58. The role of perception in shaping and interpreting Interpersonal Communication.
59. Different verbal techniques and strategies utilized in Interpersonal Communication.
60. The non-verbal aspects of communication, such as body language, gestures, and facial expressions, in Interpersonal Communication.
61. The stages or phases involved in the development and progression of interpersonal relationships.
62. Different types or categories of interpersonal relationships, such as friendships, romantic relationships, and professional relationships.
63. The nature of interpersonal conflict and strategies for effectively managing and resolving conflicts.
64. The dynamics of power and influence in interpersonal interactions and relationships.
65. The specific characteristics or qualities of speech that align with established standards.
66. The techniques and methods used to adhere to Speech Standards.
67. The relationship between Speech Standards and the art of public speaking or oratory.
68. The specific Speech Standards and oratory style prevalent in Western cultures.
69. The specific Speech Standards and oratory style prevalent in Eastern cultures.
70. Techniques for structuring and organizing effective communication between a speaker and a listener.

Asosiy va qo'shimcha o'quv adabiyotlar hamda axborot manbaalari **Asosiy adabiyotlar**

1. Bolilke David Skillful Reading and writing students book 1, Macmillan 2016.
2. Boyle Mike, Warwick Lindsay. Skillful mading and writing. Students book, 4 Macmillan, 2014
3. Vince, Sunderland P, Advanced language Practice. English grammar and vocabulary Macmillan, 2003, 326p
4. Redman S. English vocabulary in use, pre-intermediate and intermediate, Cambridge, UP, 2007, 264p.
5. McCarthy M, O'Neil Felicity. English vocabulary in Use, upper-intermediate and advanced, Cambridge, UP, 2004, 296p
6. Rogers L., Wilkin J. Skillful reading and writing, students book, 2, Macmillan, 2008, 112p
7. Destination B2. Grammar and vocabulary, McMillan, 2008
8. Baker L., Gershon S. Skillful listening and speaking. Students book, 2, 2010

Qo'shimcha adabiyotlar

1. SH.Mirziyoyev Erkin va farovon, demokratik O'zbekiston davlatini birligida barpo etamiz. Toshkent –“O'zbekiston” -2016.56 B.
2. SH.Mirziyoyev Buyuk kelajagimizni mard va oljanob xalqimiz bilan birga quramiz. Toshkent –“O'zbekiston” -2016.488 B.
3. SH.Mirziyoyev Qonun ustuvorligi va inson manfaatlari ta'minlash-yurt taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi. Toshkent –“O'zbekiston” -2016.488 B.
4. SH.Mirziyoyev Tanqidiy tahlil, qat'iy tartib-intizom va shaxsiy javobgarlik-har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi kerak. Toshkent –“O'zbekiston” -2017.104 B.
5. 2017-2021 yillarda O'zbekiston Respublikasini rivojlantirishning beshta ustuvor yo'naliishi bo'yicha Harakatlar strategiyasi. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 7 fevraldagi PF-4947 sonli Farmoni.
6. Djalalov D.D. Problemo` soderjaniya obucheniya inostrannomu yazo'ku. T.: Fan, 1987.
7. Zimnyaya I. A. Psixologiya obucheniya inostranno'm yazo'kam v shkole. M.: Prosvehenie, 1991.
8. Ingliz tili o'qitish metodikasi fanidan dastur Bakalavriat yo'naliishi: prof.J.J.Jalolov, q.qanieva, S.A.Misirov. –T.: TDPU, 2003.
9. Vogotskiy L. S. Igra i ee rol v psixologicheskem razvitiu rebenka. Jurnal «Voproso` psixologii» 1966g. № 6

Internet saytlar

1. <http://www.britishcouncil.org>
2. <http://www.bbc>
3. <http://encyclopedia.farlex.com>
4. <http://tpot.ru/index.html>
5. <http://www.oup.co.uk>
6. [www.onestopenglish.com](http://onestopenglish.com).
7. <http://youreng.narod.ru/teoper.html>
8. www.linguist.org
9. www.natlib.uz
10. www.nauka.ru
11. www.dissorg.com
12. www.uzscience.uz
13. www.linguist.org

“YOZMA TARJIMA” FANI BO‘YICHA

Mazkur fan doirasida talabalar ingliz va o‘zbek tilidagi yozma matnlarni tarjima qilish usullarini, metodlarini va texnikalarini o‘rgatadi. Mazkur fan lug‘at bilan ishslash, yozma tarjimada sodda va qo‘shma gaplarning grammatik va leksisk ekvivalentini har ikki tilda to‘g‘ri topish, har ikki tilga to‘g‘ri tarjima qilish yo‘llarini qamrab oladi, chet tilidagi turli uslublarga tegishli matnlarni yozma tarjima nuqtai nazaridan tahlil qilish, imlo va tinish belgilarini qo‘llash qonun-qoidalari kabi masalalarni qamrab oladi. Fan o‘quv rejaning majburiy fanlar blokiga kiritilgan bo‘lib, 1-4-semestrlar davomida o‘qitilishi maqsadga muvofiq.

Yozma tarjima fanining maqsadi – talabalarning yozma tarjima ko‘nikmalarini shakllantirish va yozma tarjima malakalariga ega bo‘lishni ta’minlash hisoblanadi. O‘quv fanining vazifalari zamonaviy tarjima metodlarini o‘quv jarayonida tatbiq eta olish, tarjima qilingan.

O‘quv fanining vazifalari -zamonaviy tarjima metodlarini o‘quv jarayonida tatbiq eta olish, tarjima qilingan matnlarning asliyati bilan solishtirib tahlil qilish, qilingan tarjima sifatini aniqlash mezonini o‘rganish, zamonaviy va an’anaviy usullarini farqlay olishdan iborat.

1-mavzu. Introduction to the course.

Fan haqida umumiyligi tushunchasi va tamoyillari. Tarjima konsepsiysi haqida umumiyligi ma’lumot. Tarjima nima.

2-mavzu. Types and methods of translation

Tarjima turlari va metodlari (2-soat)

Yozma tarjimaning qisqacha tarixi haqida ma’lumot. Tarjima turlari. Yozma va og‘zaki tarjima hamda ular o‘rtasidagi o‘xshashlik va tafovutlar.

3 -mavzu. Lexical-semantical transformations of written translation

Yozma tarjima va uning leksik-semantik hususiyatlari (2 soat)

Yozma tarjima va uning leksik-semantik hususiyatlari. Tarjima ko‘p qirrali fan sifatida. Tarjimaning kognitiv jarayoni. Tarjima usullari. Yozma tarjima transformatsiyalari.

4-mavzu. Antonymic translation. Antonimik tarjima (2 soat)

Antonimik tarjima. Antonimik tarjima jarayonida keng qo‘llaniladigan kompleks leksik-grammatik almashtiruv. Tasdiq grammatik konstruksiya inkor-grammatik konstruksiya, yoki aksincha, inkor konstruksiya tasdiq konstruksiya almashtirilishi

5-mavzu. Punctuation in translation. Tarjimada tinish belgilarining ishlatilishi (2 soat)

Tarjimada tinish belgilarining ishlatilishi. Yozma tarjimada turli (nuqta, vergul, ikki nuqta, nuqtali vergul, qo‘shtirnoq, tirnoq, chiziqcha, tire, so‘roq, undov, va b.) belgilarining ishlatilishi. Imlo qoidalari. Qo‘s sh unli va qo‘s sh undoshlarning qo‘llanilishi. Boshqa yo‘llar bilan ko‘pligi yasaladigan otlarning qo‘llanilishi.

6-mavzu. Simultaneous translation and its history. Yozma sinxron tarjimaning tarixi (2 soat)

Yozma sinxron tarjimaning tarixi. Badiiy tarjima tarixi, matbuot tarjimasi tarixi, nazm va nasr tarjimalari tarixi, klassik adabiyoti tarjimalari tarixi.

7-mavzu. Working with dictionaries. Translation of synonims. Yozma tarjimada lug‘at bilan ishslash. Sinonimlar tarjimasi.(2-soat)

Yozma tarjimada lug‘at bilan ishslash. Yozma nutq lug‘at tarkibi, internatsional, psevdointernatsional, ko‘p ma’noli so‘zlar, neologizmlar tarjimasi. Sinonimik qatorni o‘rganish va ularning tarjimasin bir-biriga qiyoslash. Teskari tarjima usuli.

8-mavzu. Shadowing and Sight translation. Tarjima turlari: Ketma-ketlikdagi sinxron og’zaki va visual tarjima (2 soat)

Ketma-ketlikdagi sinxron tarjima. Yozma tarjima va uning leksik-semantik hususiyatlari. Tarjima ko‘p qirrali fan sifatida. Tarjimaning kognitiv jarayoni. Tarjima usullari. Yozma tarjima transformatsiyalari.

9-mavzu. Listening and memory training. Xotirani mustahkamlovchi mashqlar (2 soat)

Eshitib yozish mashqlari. Xotirani mustahkamlovchi mashqlar. Ularning turlari va tarjimonga muhim bo‘lgan husuiyatlar

10-mavzu. Translation of context dependent words. Kontekstual tarjima. Ekvivalentlik muammolari. (2 soat)

Badiiy yozma sinxron tarjimada ekvivalentlik muammolari. Badiiy sinxron tarjimada ekvivalentlikni aniqlash, so‘z birikmalari, frazeologik birikmalar, tarjimasi. Bunda kundalik hayotini bildiruvchi, leksik terminlardan tashkil topgan qisqa epizodik lavhalar, shuningdek, qisqa hajmdagi uchrashuv, so‘zlashuv va shuningdek qisqa hajmdagi ma’muriy va iqtisodiy matnlar tarjimasi.

11-mavzu. Lexical problems of written translation. Yozma tarjimada leksik muammolar: realiyalar, frazeologik birliklar (2 soat)

Yozma tarjimada realiyalar, frazeologik birliklari ustida ishslash. Yozma tarjimaga xos bo‘lgan so‘zlar, realiyalar, frazeologik birliklar, maqol va matallarning chet tiliga o‘girishdagi qiyinchiliklarini transformatsiyalar yordamida bartaraf etish.

12-mavzu. Translation of non-equivalent vocabulary (phraseological units). Yozma tarjimada ekvivalenti yo‘q bo‘lgan so‘zlarni, frazeologik birliklar ustida ishslash (2 soat)

Yozma tarjimaga xos so‘zlar, realiyalar, frazeologik birliklar, maqol va matallarning chet tiliga o‘girishdagi qiyinchiliklarini transformatsiyalar yordamida bartaraf etish.

13-mavzu. Transformation of international and pseudo-international words, or “False friends of translator” (2 soat)

Yozma tarjimada “tarjimmonning soxta do‘srtlari” tushunchasi. Ularni aniqlash o‘xshash so‘zlar bilan taqqoslash, baynalmilal so‘zlar va ularning ma’nolari.

14-mavzu. Translation of people's and geographical names. Yozma tarjimada kishilar ismlari va joy nomlarini tarjima qilish(2 soat)

Kishilar ismalari va geografik joy nomlarini tarjima qilish metodlari, usullari, transformatsiyalar, transliteratsita, transkripsiya turlari.

15-mavzu. Translation of terms. Atamalar tarjimasi.

Ilmiy, texnikaviy, aviatsiya, tibbiyat, ekologiya, ijtimoiy va iqtisodiy atamalar tarjimasining leksik hususiyatlari. Tarjima yo'llari.

16- mavzu. Translation models. Tarjima modellari.

Yozma tarjimaning grammatick hususiyatlari. Yozma nutq lug'at tarkibi va grammatick qurilishi. Ularning o'rganilayotgan horijiy va ona tilidagi o'ziga xos xususiyatlari. Yozma tarjimada qo'llaniladigan gaplar tuzilishi, punktuatsiya, matnning asl mazmuni ona tilida berilishi.

17- mavzu. Style. Authors and translator's style in translation. Uslub masalasi. Tarjimon uslubi, asl nusxa, muallifning uslubini tarjimada saqlash.(2 soat)

Tarjimon uslubi, asl nusxa, muallifning uslubini tarjimada saqlash. Til vositalaridan foydalanishda tarjimonning o'ziga xos yo'l tutishi va uslubi. Tarjima jarayonida asliyat matnning qismlariga mos va teng bo'lgan matn unsurlari.

18-mavzu. Lexical-grammatical transformations in translation. Badiiy tarjimada amalga oshiriladigan leksik-grammatik tadbillar (2 soat)

Matn tarjimasi. Turli mavzudagi matn tarjimasi. Badiiy tarjimada amalga oshiriladigan tadbillar. Badiiy tarjima jarayonida amalga oshiriladigan tadbillarning to'rtta turi 1) so'z ornini o'zgartirish, 2) almashtirish, 3) so'z qo'shish 4) so'zni tushirib qoldirish usullarini o'rganish.

19-mavzu. Turli janrlarga tegishli matnlar tarjimasi. (2 soat)

Turli janrlarga tegishli matnlar tarjimasi. Turli janrlarga tegishli matnlarning uslubiy hususiyatlari va ularnin tarjimada saqlash yo'llari. Matn yozish qobiliyatini shakllantirish, yozma manbaalardagi matnlar (konferensiya matnlari, mahsulotlar, oziq-ovqat va boshqa turdag'i manbaalar yozuvlari) manbaalari bilan tanishish va ularni tarjima qilish usullari.

20-mavzu. Translation of proverbs and sayings. Maqol va matallarning tarjima qilish usullari. (2soat)

Maqol va matallarning chet tiliga yoki chet tilida ona tilida o'girishdagi qiyinchiliklarni transformatsiyalar yordamida bartaraf etish.

21-mavzu. Grammatical peculiarities of translation (Tenses, passive voice). Yozma tarjimaning Grammatik hususiyatlari. (2 soat)

Fe'l zamonlari formalarida gaplar tarjimasi, majxul nisbat ko'rinishlari.

22-mavzu. Grammatical peculiarities of translation (infinitive, passive voice and word-order). Yozma tarjimaning Grammatik hususiyatlari. (2 soat)

Fe'l zamonlari formalarida gaplar tarjimasi, majxul nisbat ko'rinishlari, infinitive, sifatdosh, ravishdosh, harakat nomi tarjimalari.

23-mavzu. Transformation of non-equivalent forms and structures (articles: definite, indefinite, zero article). Artikllar tarjimasi. (4 soat)

Yozma tarjimada Artikllar tarjimasi. Aniq artikl va noaniq artikl yoki artikl ishlatilmaydigan holatlarni tarjima qilish masalalari.

24-mavzu. Transformation of modality (modals and their equivalents, mood forms and modal words). Yozma tarjimada modallik tamoyili. (2 soat)

Modal fe'lllar va ularning muqobillarini tarjimada berish masalalari.

25-mavzu. Translating non-finite forms of the verbs. Fe'lning noaniq shakllarini tarjima qilish. (2 soat)

Ingliz tilidagi va ona tilidagi fe'llarning noaniq shakllarini aniqlash, ualrni o'xshash va farqli tomonlarini o'rganish, tarjima qilish masalalari.

26-mavzu. Grammatical transformations in translation. Tarjimada Grammatik transformatsiyalar (2 soat)

Tarjimada Grammatik transformatsiyalar: qo'shish, orttirish, tushib qolish, almashtirish, gap bo'laklarini tarjima qilish masalalari.

27-mavzu. Translation of abbreviations. Qisqartma va abbreviaturaga oid so'zlarni tarjima qilish (2 soat)

Qisqartma va abbreviaturaga oid so'zlarni tarjima qilish. Qisqartma va abbreviaturalar va ularning to'liq ma'nolari ustida ishlash. Abbreviatura turlari va ularning tarjima qilish usullari.

28-mavzu. Translating the politics related texts. Siyosiy-ijtimoiy matnlarning yozma tarjima qilish (2 soat)

Siyosiy-ijtimoiy matnlarning yozma tarjima qilish. Siyosiy-ijtimoiy sohaga oid matnlarning terminlarning leksik va grammatik hususiyatlarini aniqlash va taqdimot tayyorlash

29-mavzu. Interconnection between the written and the literary translation. Yozma tarjimanining badiiy tarjima bilan uzviy bog'liqligi (2 soat)

Yozma tarjimanining badiiy tarjima bilan uzviy bog'liqligi. Yozma tarjima tahlil ko'nikmalari va malakalariga ega bo'lishga yo'naltirilga mashqlar bajarish. Tili o'rganilayotgan mamlakatlar badiiy adabiyoti namunalarini o'qish va mazmunin anglash, davriy matbuot nashrlarda bayon etilgan voqe-a-hodisalar haqida ma'lumotga ega bo'lish hamda mazmunini yozma bayon etishga o'rgatish.

30-mavzu. Linguistic problems of literary translation. Badiiy tarjimaning lingvistik muammolari. (2 soat)

Badiiy tarjimaning lingvistik muammolari. Badiiy tarjima. Badiiy tarjimaning lingvistik muammolarining har tomonlama o'rganish usullari. Badiiy ifoda usullari. Tarjima matniga talab darajasida uslubiy ishlov berilishini ta'minlash. Badiiy tarjimada til normalari. Asliyat matni va tarjima. Badiiy tarjimada tarjimon mahorati va uslubi.

4-semestr

1-mavzu. The translation of texts of various genres. Turli janrlarga tegishli matnlar tarjimasi. (2 soat)

Turli janrlarga tegishli matnlar tarjimasi. Turli janrlarga tegishli matnlarning uslubiy hususiyatlari va ularnin tarjimada saqlash yo'llari. Matn yozish qobiliyatini shakllantirish, yozma manbaalardagi matnlar (konferensiya matnlari, mahsulotlar, oziq-ovqat va boshqa turdag'i manbaalar yozuvlari) manbaalari bilan tanishish va ularni tarjima qilish usullari.

2-mavzu. The translation of short stories from English into Uzbek. Hikoya va ertaklar tarjimasi. (2soat)

Asosiy o'rganilayotgan chet tilidan o'zbek tiliga qisqa hikoya va ertaklar tarjimasi. Tarjima usullari.

3-mavzu. The translation of short stories from English into Uzbek. Hikoyalar tarjimasi (2 soat)

O'zbek tilidan asosiy o'rganilayotgan tiliga hikoyalar tarjimasi. Asosiy o'rganilayotgan chet tilidan o'zbek tiliga hikoyalarni tarjima qilish. Turg'un birikmalar, idiomalar tarjimasi.

4-mavzu. The translation of formal and informal letters. Rasmiy va norasmiy xatlar tarjimasi (2 soat)

Rasmiy va norasmiy xatlar tarjimasi. Tarjima jarayonida uchraydigan rasmiy va norasmiy xatlarni larda uchraydigan maxsus so'zlar va so'z birikmalarini tarjima qilish masalalari, yo'llari. Namunalardan tarjima qilish.

5-mavzu. Simultaneous translation of texts in the field of Tourism. Turizm sohasiga oid matnlarni yozma tarjima qilish. (2 soat)

Turizm sohasi terminlari, iboralar va matnlar yozma tarjimasi. O'zbekiston tarixiy obidalari, madaniy merosi va diqqatga sazovor turistik joylarni tasvirlovchi matnlarni yozma tarjima qilish. Xalqaro turizm: O'zbekisto va tili o'rganilayotgan mamalakat turizmi, turizm turlari, ko'rgazma va forumlar.

6-mavzu. The simultaneous translation of texts from newspapers, radio and television. Gazeta matnlari, radio va televideniyaga oid terminlar tarjimasi. (2 soat)

Radio va televideniya materiallari bilan tanishib borish ko'nikmalarini shakllantirish. Jurnalistika, radio va televideniya matnlarini yozma tarjima qilish. Ommabiy axborot soha matnlaridagi ternimlarning leksik va grammatik hususiyatlarini aniqlash.

7-mavzu. The simultaneous translation of texts related to service. Xizmat ko'rsatish sohasiga oid matnlarni yozma tarjima qilish. (2 soat)

Mehmonxona, ovqatlanish joylari va boshqa turdag'i xizmat ko'rsatishga oid terminlar tarjimasi.

8-mavzu. The simultaneous translation of political texts. Siyosiy-ijtimoiy matnlarning yozma tarjima qilish. (2 soat)

Siyosiy-ijtimoiy matnlarning yozma tarjima qilish. Siyosiy-ijtimoiy sohaga oid matnlarning terminlarning leksik va grammatik hususiyatlarini aniqlash va taqdimot tayyorlash

9-mavzu. The simultaneous translation of texts of arts and culture. Madaniyat va san'at sohasiga oid matnlarni yozma Moda va kiyinish, desayn sohasiga oid terminlar tarjima qilish. (2 coat)

Madaniyat va san'at sohasiga oid matnlarni chet tilida, ona tiliga yozma Moda va kiyinish, dizayn sohasiga oid terminlar tarjima qilish muammolari. Madaniyat va san'at sohasi xujjatlarini yozma tarjima qilish.

10-mavzu. Written translation of newspaper articles. Gazeta matnlari tarjimasi. (2 soat)
Gazeta matnlari tarjimasi. Radio va televideniyadagi axborotlar, gazetalar sharhi, sport va madaniy voqealar tarjimasi. Gazeta jurnallardagi maqlolalarni tarjima qilish usullari.

11-mavzu. Simultaneous translation of texts related to gastronomy and cooking.
Gastronomiya va kulinariya sohasiga oid matnlarni yozma tarjima qilish. (2 соат)
Gastronomiya va kulinariya sohasiga oid terminlari, iboralari va matnlar yozma Moda va kiyinish, desayn sohasiga oid terminlar tarjimasi. gastronomiya va kulinariya sohasi terminlari, milliy taomlar, retseptlar, menyular va boshqa xujjalalar Moda va kiyinish, desayn sohasiga oid terminlar tarjimasi

12-mavzu. Translation of texts in the field of fashion and design. Moda va kiyinish, desayn sohasiga oid terminlar tarjimasi. (2 соат)
Moda va kiyinish, desayn sohasiga oid terminlarini yozma tarjimasi. Moda va kiyinish industriyasiga oid matnlarni yozma tarjima qilish.

13-mavzu. The problems of translation English literature into native language. Бадиий асарлар таржимаси. (2 соат)
Badiiy asarlar tarjima qilishda tarjimon mahorati. Badiiy adabiyotni tarjima qilish Undagi leksik va grammaticus hususiyatlarni taxlil qilish, qiyinchiliklarni o‘rganish. Djeyn Ostinning “Pride and Prejudice” asaridan parcha tarjimasi. Klassik asarlar tarjimasi hususiyatlari. Mashxur asarlar tarjimasi va undagi qo‘llanilgan transfromatsiyalar.

14-mavzu. Translation of Uzbek literature into foreign language. Бадиий адабиётни она тилидан чет тилига таржима қилиш (2 соат)
O‘zbek adiblarining Asosiy o‘rganilayotgan chet tiliga tarjimasini tahlil qilish. Undagi leksik va Grammatik hususiyatlarni taxlil qilish, qiyinchiliklarni o‘rganish.

15-mavzu. Alternativeness and adequacy of literary translation. Badiiy tarjimada muqobililik va adekvatlik. (2 соат)
Badiiy tarjimada muqobililik va adekvatlik. Antonimik tarjima. Badiiy tarjimada o‘rin almashtirish, qo‘sish va tushirib qoldirish hodisasi. Milliy kolorit va bo‘yoq dorlikka ega so‘zlar tarjimasi, milliy mentalitetni tarjima da berish, frazeologik birikmalar tarjimasi.

Yozma tarjima fanidan savollar

1. Types and methods of translation
2. Lexical-semantic transformations of written translation
3. Antonymic translation
4. Punctuation in translation
5. Simultaneous translation and its history
6. Working with dictionaries. Translation of synonyms
7. Shadowing and Sight translation
8. Listening and memory training
9. Translation of context dependent words
10. Lexical problems of written translation
11. Translation of non-equivalent vocabulary (phraseological units).
12. Transformation of international and pseudo-international words, or “False friends of translator”
13. Translation of people’s and geographical names
14. Translation of terms

15. Translation models
16. Style. Authors and translator's style in translation.
17. Lexical-grammatical transformations in translation
18. Translation of proverbs and sayings
19. Grammatical peculiarities of translation (Tenses, passive voice)
20. Grammatical peculiarities of translation (infinitive, passive voice and word-order)
21. Transformation of non-equivalent forms and structures (articles: definite, indefinite, zero article).
22. Transformation of modality (modals and their equivalents, mood forms and modal words).
23. Translating non-finite forms of the verbs.
24. Grammatical transformations in translation
25. Translation of abbreviations
26. Translating the politics related texts
27. Interconnection between the written and the literary translation
28. Linguistic problems of literary translation
29. The translation of texts of various genres
30. The translation of short stories from English into Uzbek
31. The translation of short stories from English into Uzbek
32. The translation of formal and informal letters
33. Simultaneous translation of texts in the field of Tourism
34. The simultaneous translation of texts from newspapers, radio and television
35. The simultaneous translation of texts related to service
36. The simultaneous translation of political texts
37. The simultaneous translation of texts of arts and culture
38. Written translation of newspaper articles
39. Simultaneous translation of texts related to gastronomy and cooking
40. Translation of texts in the field of fashion and design
41. The problems of translation English literature into native language
42. Translation of Uzbek literature into foreign language
43. Alternativeness and adequacy of literary translation
44. Word and semantic meaning
45. Machine aided human translation.
46. Text translation of various genres and translation difficulties
47. Equivalence in translation
48. Analysis of original and translated speeches
49. Issues of increasing the speed of the interpreter's speech
50. Translation of dialogues on various fields
51. Methods of overcoming lexical difficulties in the process of translation
52. Semiotic and communicative features of translation
53. Problems of finding equivalents
54. Types of transformation
55. Translation of concrete forms of the verb
56. Translation of colloquial speech
57. Translation of telephone conversations
58. Translation of small debates
59. Types of "shadowing"
60. The problem of synchronous repetition of a simple sentence
61. Syntactic issues in the translation process
62. Metonymic translation

63. Pragmatic issues of translation
64. Functional style and translation
65. Translation of commercial speeches
66. Translation of indefinite forms of the verb
67. Translation of the article
68. Serial translation of a small cartoon
69. Translation of speeches about sports
70. Translation of speeches on information technologies

Asosiy va qo'shimcha o'quv adabiyotlar hamda axborot manbaalari
Asosiy adabiyotlar

1. Muminov O.M. and others. Written Translation. Part I, II.Tashkent. 2017.-272p.
2. Яшина Н.К. Учебное пособие по письменному переводу. Владимир. 2016.
3. Baker M. In other words- London: Routledge.2011- 332p.
4. Munday J. Introducing to Translation Studies. London: Routledge. 2012.-364p.
5. Robinson D. Becoming a Translator London: Routledge.2012-230p.
6. Виссон Л. Практикум по синхронному переводу с русского языка на английский. М.: Р. Валент, 2013.
7. Giliies, A., Conference Interpreting, A Student's Practice Book – 2013.
8. Gilles, A., Note-taking for Consecutive Interpreting-A Short Course-St.Jerome Publishing, NY, 2010.
9. I.M. Tuxtasinov, G.P.Kurbanazarova, S.N. Sultanova. Translation of Terminology. Toshkent: Yangi asr avlodi. 2020-288 p.

Qo'shimcha adabiyotlar

10. Мўминов О., Кўлдошев А., Ҳошимов Ў. Инглиз тили дарслиги (English for Translators)- Тошкент, “Шарқ” нашриёти, 2005
11. Микова С.С., Антонова В.В. Теория и практика письменного перевода-Москва, 2013-332 с.
12. Арапов А.В. Исторические памятники Узбекистана. Ташкент:SMI-ASIA, 2017.
13. Бреус Е.В. Теория и практика перевода с английского языка на русский.- М.: Изд-во УРАО. 2005.
14. Одилова Г.К. Ўзбек таржимонлари ва бадиий таржималар. Кўлланма. Тошкент: Янги асрвлоди, 2012. –Б. 150.
15. Одилова Г.К. Бадиий таржимада дунё қараш ва миллий менталитет масаласи // Ер юзи. Тошкент, 2013 1-сон. –Б. 15-16.
16. Одилова Г.К. “Хильягин то айламуш” ғазали (инглизча таржимаси таҳлили) //Навоий сабоқлари //Жаҳон адабиёти. 2013. -№2.- Б. 3-7.
17. Agerbeek F. The Essential Guide to Drafting Commission Documents on EU Competition Law. 2012
18. Gardner J. A Brief List of Misused English Terminology in EU Publications English Style Guide. 4/104, 22 March, 2016.
19. Uzbekistan Today (газетасининг ҳар ҳафталик янгиликлари).
20. The Economist (журналининг ҳар ойлик янгиликлари).
21. The Week (журналининг ҳар ойлик янгиликлари)

Internet saytlar

1. <http://www.bbc.co.uk/worldservice/learningenglish/>
2. www.translatordirectory.com
3. <http://www.uz-translations.net>
4. www.lexikon.freenet.de/Literaturdidaktik
5. www.granddictionnaire.com

6. www.francophonnie.hacherre-livre.com
7. www.lexikon-definition.de
8. [www.translatordirectory.com](http://www.translаторdirectory.com)

“NOTIQLIK SAN’ATI” O‘QUV FANI BO‘YICHA

Fanni o‘qitishdan maqsad – talabalarga notiqlik tushunchasi, notiqlik san’ati va nutq madaniyatining mazmun-mohiyati, shu fanning maqsadlari va uning asosiy turlari va ko‘rinishlarini ilmiy asosda tahlil qilish, notiqlik san’ati va nutq madaniyati xususiyatlari, o‘rganilish tarixi va uning mintaqalardagi hududiy tarkibi, yuksalish bosqichlari hamda ingliz tilida notiqlik san’ati va nutq madaniyatini talabalarga tushuntirishdan va kelgusida ilmiy yo‘nalish berishdan iborat.

Fanning vazifasi – quyidagi sohalar bo‘yicha talabalarning bilim, ko‘nikma va malakalarini shakllantirish: “notiqlik san’ati va nutq madaniyati” turlarining vujudga kelishi va rivojlanishi qonuniyatlarini, notiqlik regional, hududiy, iqtisodiy, siyosiy, ma’naviy va ijtimoiy ahamiyatini yoritib berish, notiqlik san’ati va nutq madaniyati tushunchalarini ta’riflash, ularning ilk ko‘rinishlari, taraqqiyoti, shakllanishi haqida ilmiy va daliliy manbalar keltirish, notiqlik san’ati va nutq madaniyatining maqsadlarini aniqlab olish, notiqlik sirlarini ochib berish, nutq madaniyati haqidagi bilimlarga ega bo‘lish; mavzusi qisman tanish va tilning murakkablik darajasiga ko‘ra tanlangan matnlarni, shuningdek autentik materiallarni (masalan, kitob, jurnal, gazeta, broshyura, hujjat, film, audio tasma, ma’ruza va boshqalardan) o‘qish, tinglab tushunish, ma’lumotlar to‘plash va ulardan amalda foydalanish; prezентatsiyalar orqali o‘z fikrlarini aniq bayon qilish; tili o‘rganilayotgan mamlakat madaniyati va o‘z madaniyatlarini qiyoslash va taqqoslash malakasini oshirish.

Shuningdek, talaba notiqlik san’ati va nutq madaniyatini gid tarjimonlikdagi ahamiyatini, ularni o‘zaro aloqadorligini to‘g‘ri tahlil qilish ko‘nikmalari va malakalariga ega bo‘lishi kerak.

Notiqlik san’ati fanidan savollar

1. “Notiqlik san’ati va nutq madaniyati” faniga kirish. Fanning o‘ziga xos xususiyatlari va rivojlanish bosqichlari
2. Notiqlik san’ati va nutq madaniyatining tarixi.
3. Ingliz tilida “Notiqlik san’ati va nutq madaniyati” ta’rifi va uslublari.
4. Ommaviy nutq tarixi “Klassik davri” (500 mil. avv – 400 mil. avv). Sokrat, Platon, Aristotel, Sofist
5. Notiqlik san’atining tarkibiy qismlari.
6. Notiqlik san’atining ko‘rinishlari
7. Notiqlik san’ati texnikasi
8. Notiqlikning semantic belgilari
9. Ishontiruvchi nutq turlari hamda ishontiruvchi nutqning tarkibiy qismlari.
10. “Notiqlik” ning atrofdagilarga ta’siri. “Nutq madaniyati” jamoatchilik yetakchiligi ta’siri sifatida.
11. Notiq. Nutq kommunikatsiyalari elementlari.
12. Nutq aloqasi elementlari: ma’ruzachi. Subbathga qarshi ommaviy nutq.
13. Nutq aloqasi elementlari: tinglovchining aloqadagi xususiyatlari.
14. Ommaviy nutq axloqi. Jamoat nutqlarida axloqning ahamiyati.
15. Notiqlik san’ati va ommaviy chiqishlar
16. Ommaviy nutq haqida ma’lumot.
17. Ommada nutq so‘zlashning ahamiyati va ta’siri.

18. Ommaviy nutq so‘zlovchi notiqlar haqida umumiy ma’lumot.
19. Ingliz tilida notiqlik.
20. Ingliz tilida nutq so‘zlashning ahamiyati, qiyinchiliklari va duch keluvchi muammolar.
21. Nutq madaniyatining boshqa fanlar bilan aloqadorligi.
22. Nutqiy kommunikativ (aloqaviy) sifatlari
23. Adabiy me’yor va notiqlik san’ati
24. G‘arbda nutq madaniyati va notiqlik san’ati.
25. Sharq madaniyati tarixida notiqlik san’atining o‘rni
26. Yozma nutq madaniyati.
27. Ingliz tilida notiqlik san’ati va nutq madaniyatining ta’rif va usullari.
28. Notiqlik etikasi. Etikaning notiqlikdagi ahamiyati.
29. Notiqlik san’ati va ommaviy tomoshalar.
30. Nutq madaniyati va notiqlik san’ati tarixidan
31. Notiqlik turlari
32. Akademik notiqlik
33. Notiqlik san’atining ko‘rinishlari
34. Aristotelning notiqlik san’ati haqidagi qarashlari
35. Qadimgi Yunon notiqligi
36. O‘rta Osiyo notiqligi
37. Qadimgi Rim notiqligi
38. Sokratning notiqlik san’ati haqidagi qarashlari
39. Nutq madaniyati tushunchasi
40. Notiqlik sirlari
41. Nutq uslublari: Badiiy uslub
42. Nutqning asosiy kommunikativ sifatlari
43. Deyl Karnegining notiqlik san’ati haqidagi qarashlari
44. Nutqning kommunikativ sifatlari
45. Sofistning notiqlik san’ati haqidagi qarashlari
46. Platonning notiqlik san’ati haqidagi qarashlari
47. Diniy notiqlik
48. Diniy notiqlikning ommaga ta’siri. Diniy notiqlar haqida tushuncha.
49. Nutq uslublari: Ilmiy uslub
50. Ilmiy uslubning nutqda uchraydigan muammo va yechimlari.
51. Nutq uslublari: So‘zlashuv uslubi
52. Nutq uslublari: Publitsistik uslub
53. Publitsistik uslubning nutqda uchraydigan muammo va yechimlari
54. Nutq uslublari: Rasmiy uslub
55. Rasmiy uslubning nutqda uchraydigan muammo va yechimlari
56. Notiqlik etikasi
57. Ommaviy nutq axloqi tushunchasi
58. Etika va notiqlik
59. Axborot nutqi
60. Etika nima?
61. Nutq madaniyati va notiqlik san’ati bir-biri bilan chambarchas bog‘liqligi
62. To‘g‘ri gapirish san’ati
63. Nutqning maqsadga muvofiqligi
64. Nutq turlari haqida ma’lumot.
65. Axborot nutqi haqida ma’lumot
66. Ishontiruvchi nutq haqida ma’lumot.

Asosiy va qo‘sishimcha o‘quv adabiyotlar hamda axborot manbaalari

Asosiy adabiyotlar

1. College of the Canyons. Tammera Stokes Rice, Natalie Miller, Victoria Leonard, “Fundamentals of Public Speaking”. 201. 410p.
2. Dale Carnagey (aka Dale Carnegie), J. Berg Esenwein “The art of Public Speaking” 2005. 285p
3. David Harrington, Charles LeBeau. Speaking of speech. 2009. 111p.
4. John P. Altgeld, “Oratory”. Its requirements and its rewards. Chicago Charles H. Kerr & Company, 56 Fifth avenue. 1901. 72p.

Qo'shimcha adabiyotlar

1. La'lixon Muhammadjonova. “Ritorika” T.2019. 169p
2. Harrington D., LeBeau C. “Speaking of speech”. Teacher’s book. Macmillan, 2009. 129p.
3. Sh.Mirziyoyev Erkin va farovon, demokratik O'zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. Toshkent –“O'zbekiston” -2016.56 B.
4. Sh.Mirziyoyev Buyuk kelajagimizni mard va oljanob xalqimiz bilan birga quramiz. Toshkent –“O'zbekiston” -2016.488 B.
5. Sh.Mirziyoyev Qonun ustuvorligi va inson manfaatlari ta'minlash-yurt taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi. Toshkent –“O'zbekiston” -2016.488 B.
6. Sh.Mirziyoyev Tanqidiy tahlil, qat'iy tartib-intizom va shaxsiy javobgarlik-har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi kerak. Toshkent –“O'zbekiston” -2017.104 B.

Internet saytlari

1. <http://www.britishcouncil.org>
2. <http://www.bbc>
3. <http://encyclopedia.farlex.com>
4. <http://tpot.ru/index.html>
5. <http://www.oup.co.uk>
6. www.onestopenglish.com.
7. <http://youreng.narod.ru/teoper.html>

“TURISTIK RESURSSHUNOSLIK VA TURISTIK-EKSKURSION LOYIHALASHTIRISH” O'QUV FANI BO'YICHA

Fanni o'qitishdan maqsad – Vatanimizning kelajagi hisoblangan yoshlar ongida milliy merosimizga, jumladan, madaniy-tarixiy, tabiiy yodgorliklar va milliy an'analarimizga bo'lgan munosabatni shakllantirish fanning asosiy maqsadidir. Xalqimiz milliy boyligimiz hisoblangan turistik obyektlarimizni, tabiatimizni qanchalik asrab-avaylasa, shunchalik mamlakatimizda turizmni rivojlantirish imkoniyatlari oshib boradi. Fanning vazifasi - turistik resurslar haqida tushuncha berish, turistik resurslardan samarali foydalanish imkoniyatlarini o'rganish, O'zbekistonning turistik resurslarini mintaqalar bo'yicha joylanishi, turistik rayonlashtirish hamda, mamlakatimiz turistik resurslarini muhofaza qilish tadbirlari to'g'risida talabalarda tasavvur hosil qilishdir. Ushbu maqsadni amalga oshirish uchun fanning oldida quyidagi vazifalar qo'yilgan:

- Turistik resurslarning ijtimoiy-iqtisodiy mazmuni, ularning turizmni rivojlantirishdagi ahamiyatini o'rgatish;
- Turistik resurslarning mohiyati va tasnifini o'rgatish;
- Turistik resurslardan foydalanish imkoniyatlarini baholashni o'rgatish;
- Ekologik turizmni rivojlantirish resurslarini o'rgatish;
- Agroturizmni rivojlantirish resurslarini o'rgatish;
- Milliy iqtisodiyotni rivojlantirishda turistik resurslardan samarali foydalanishni o'rganish;
- Rekreatsiya resurslaridan foydalanishning ekologik – iqtisodiy xususiyatlarini o'rgatish;

- O‘zbekistonning madaniy-tarixiy merosi, ulardan foydalanish va muhofaza qilishni o‘rgatish.

Turistik resursshunoslik va turistik-ekskursion loyihalashtirish fanidan savollar

1. The Background of Tourism in Uzbekistan
2. Socio-economic content of tourist resources, their role in the development of tourism
3. Factors influencing the use of tourist resources
4. Effective use of tourist resources in the development of the national economy
5. Socio-economic content of tourist resources, their role in the development of tourism
6. Development of Tourism in Uzbekistan and Cultural-Historical Tourist Resource Potential
7. Effective use of tourist resources in the development of the national economy
8. Features of tourist zoning of Uzbekistan
9. Cultural and historical heritage of Uzbekistan, their use and protection
10. Resources for the development of ecotourism
11. Road Trip Ready: Essential Tips for Planning Directions to Multiple Locations
12. Step-by-step operations and planning guidance
13. Practicing Sustainable Tourism Development
14. Analyzing Tourism Economy and Tourism Product
15. Government Policies and Legislations for Tourism Development
16. Assessing Uzbekistan Tourist Destinations: The Perspectives of Domestic Tourism Market
17. Innovative recommendations of current issues
18. Sustainable tourism. Responsible tourism.
19. Inbound, outbound and International tourism.
20. Accessible tourism. Volunteer tourism.
21. Tourism security
22. Components of a tourism product.
23. Importance of tourism planning
24. Practicing Sustainable Tourism Development
25. Analyzing Tourism Economy and Tourism Product
26. Government Policies and Legislations for Tourism Development
27. Assessing Uzbekistan Tourist Destinations: The Perspectives of Domestic Tourism Market
28. What is tourism and its prior forms?
29. What are the major types of tourism in the world?
30. Socio-economic tourism resources and their role in the development of the field?
31. Factors that produce tourism experience.
32. What is tourism and its prior forms?
33. What are the major types of tourism in the world?
34. Socio-economic tourism resources and their role in the development of the field?
35. Factors that produce tourism experience.
36. What aspect is the prior in the origin of tourism in Asia?
37. Domestic tourism and its specifics.
38. What are the approaches to zoning of the area in tourism?
39. Count 10 tangible/intangible historical monuments of Uzbekistan from the list of UNESCO.
40. What aspect is the prior in the origin of tourism in Asia?
41. International tourism and its specifics.
42. Four components of destination attractiveness.
43. Factors that produce tourism experience.

44. Tourism and its definitions by different scholars.
45. Outbound tourism and its specifics.
46. Factors that determine competitiveness in tourism.
47. Criteria used in landscape zoning for tourism and resulting zonation systems.
48. What is the definition of the word “tourism” by Theobald?
49. Natural tourism resources: types and examples.
50. Uzbekistan’s public policy in the field of culture.
51. Tourist attractions and their types.
52. What is the definition of the word “tourism” by UNTWO?
53. Dark tourism and its prospects (in Uzbekistan).
54. Human and financial resources and their role in the field.
55. 6 main blocks of Socio-economic tourism resources.
56. What defines the type of tourism and give examples?
57. The principle of ecotourism. Ecotourism and its prospects (in Uzbekistan).
58. Economic Aspects of Tourism. Over-Dependence of Tourism.
59. Tangible/intangible tourist resources and their role in the field.
60. What are the main features of the Great Silk Road in trade with the East?
61. Voluntourism and its prospects (in Uzbekistan).
62. Environmental impacts of tourism.
63. Tourism infrastructure. Requirements applicable to tourism infrastructure.
64. What happened with the Great Silk Road within the 7th and the 16th centuries?
65. Domestic tourism and its prospects (in Uzbekistan).
66. “Changing face of tourism”
67. Synergy of culture and tourism.
68. What bad features did the Great Silk Road have?
69. Medical tourism and its prospects (in Uzbekistan).
70. Tourism development planning and its stages.

Foydalaniadigan adabiyotlar ro‘yxati Asosiy adabiyotlar

1. *First Certificate Language Practice*, Michael Vince
2. *Advanced Language Practice*, Michael Vince
3. *Tourism Theory: Concepts, Models and Systems*, Lohmann
4. *Tourism Impacts, Planning and Management*, Peter Mason
5. *Sustainable tourism Practices*, Mark Ransley
6. *Tourism: principles, practices, philosophies* , Charles R. Goeldner
7. *Development: A Geographical Perspective*, Asian Social Science May, 200967 Tourism

Qo‘srimcha adabiyotlar

1. O‘zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi.-T.,O‘zbekiston2015,-46b.
2. Mirziyoyev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va oljanob xalqimiz bilan birga quramiz. - Toshkent, O‘zbekiston, 2017. - 488 b.
3. Mirziyoyev Sh.M. Erkin va farovon, demokratik O‘zbekiston davlatini birlgilikda barpo etamiz. - Toshkent, O‘zbekiston, 2016. - 56 b.
4. Mirziyoyev Sh.M. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta’minlash- yurt taraqqiyoti va xalq faravonligining garovi.- Toshkent, O‘zbekiston, 2017.- 48 b.
5. Mirziyoyev Sh.M. Tanqidiy taxlil, qat’iy tartib intizom va shaxsiy javobgarlik- har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo‘lishi kerak. - Toshkent, O‘zbekiston, 2017. - 104 b.
6. 2017-2021 yillarda O‘zbekiston Respublikasini rivojlantirishning beshta ustuvor yo‘nalishi bo‘yicha Harakatlar strategiyasi. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining

- 2017 yil 7 fevraldag'i PF-4947 sonli Farmoni. Barkamol avlod - O'zbekiston taraqqiyotining poydevori.- T.: «Sharq» nashriyot-matbaa kontserni, 1997.
7. Richards Jack C. Developing tactics for listening, Oxford, UP, 2010, 112p
 8. Bohlke D. Skillful Reading and writing, students book. Foundation-Macmillan 2013, 112p
 9. Kovacs K, Speaking for IELTS, Collins, 2011, 144p
 10. Aish F, Tomlinson J. Listening for IELTS, Collins 2011, 144 p
 11. Short J. Get ready for IELTS listening, Collins 2006, 134p
 - 12. Tanner R, Green C. Tasks for teacher education. Longman 2010, 134p**

Elektron ta'lif resurslari

1. www.tdpu.uz
2. www.pedagog.uz
3. www.zyonet.uz
4. www.edu.uz
5. www.tdpu-INTRANET.Ped

BAHOLASH MEZONI

I. 61010500 – Gid hamrohligi va tarjimonlik faoliyati (tillar bo'yicha) yo'naliishi talabalariga fanlararo davlat attestatsiyasini yozma shaklda o'tkazish tartibi va baholash mezoni

Bitiruvchi kurs talabalari Asosiy o'r ganilayotgan chet tili, Og'zaki tarjima, Yozma tarjima, Notiqlik san'ati, Turistik resursshunoslik va turistik-ekskursion loyi halashtirish fanlaridan Davlat attestatsiyasi ko'p variantli yozma shaklda o'tkaziladi. "Yozma" variantlarning har bir savol uchun javob 20 ball bilan baholanadi.

Davlat attestatsiyasida har bir yozma javoblar quyidagi mezon asosida baholanadi:

- berilgan savolga to'g'ri va to'liq javob yozilsa, savolning mazmuni, mohiyati to'g'ri va izchil yoritilsa, shuningdek, ijodiy yondashilsa, javobda mantiqiy yaxlitlikka erishilsa o'zlashtirish ko'rsatkichi **18 - 20 ball** oralig'ida baholanadi;
- berilgan savolga to'g'ri javob yozilsa, savolning mazmuni to'liq yoritilgan bo'lsa, o'zlashtirish ko'rsatkichi **14 – 17,9 ball** oralig'ida baholanadi;
- berilgan savolga og'zaki javob noto'g'ri yoki yuzaki yozilgan bo'lsa, biroq berilgan savolning mazmuni to'liq yoritilmagan bo'lsa, o'zlashtirish ko'rsatkichi **12-13,9 ball** oralig'ida baholanadi;
- berilgan savolga javob noto'g'ri yoki yuzaki javob berilsa, qo'yilgan masalaning mohiyati mazmuni o'chib berilmasa, unda o'zlashtirish ko'rsatkichi **0-11,9 ball** oralig'ida baholanadi. (18-20 ball - a'lo, 14-17,9 ball - yaxshi, 12-13,9 ball - qoniqarli, 0-11,9 ball - qoniqarsiz).

Yakuniy davlat attestatsiya 5 ta savoldan iborat bo'lib, jami 100 balldan baholanadi va quyidagi jadval yordamida 5 ballikga o'tkaziladi.

Baholashni 5 baholik shkaladan 100 ballik shkalaga o'tkazish jadvali

5 baholik shkala	100 ballik shkala	5 baholik shkala	100 ballik shkala	5 baholik shkala	100 ballik shkala
5,00 — 4,96	100	4,30 — 4,26	86	3,60 — 3,56	72
4,95 — 4,91	99	4,25 — 4,21	85	3,55 — 3,51	71

4,90 — 4,86	98	4,20 — 4,16	84	3,50 — 3,46	70
4,85 — 4,81	97	4,15 — 4,11	83	3,45 — 3,41	69
4,80 — 4,76	96	4,10 — 4,06	82	3,40 — 3,36	68
4,75 — 4,71	95	4,05 — 4,01	81	3,35 — 3,31	67
4,70 — 4,66	94	4,00 — 3,96	80	3,30 — 3,26	66
4,65 — 4,61	93	3,95 — 3,91	79	3,25 — 3,21	65
4,60 — 4,56	92	3,90 — 3,86	78	3,20 — 3,16	64
4,55 — 4,51	91	3,85 — 3,81	77	3,15 — 3,11	63
4,50 — 4,46	90	3,80 — 3,76	76	3,10 — 3,06	62
4,45 — 4,41	89	3,75 — 3,71	75	3,05 — 3,01	61
4,40 — 4,36	88	3,70 — 3,66	74	3,00	60
4,35 — 4,31	87	3,65 — 3,61	73	3,0 dan kam	60 dan kam

II. 61010500 – Gid hamrohligi va tarjimonlik faoliyati (tillar bo‘yicha) yo‘nalishi talabalariga fanlararo davlat attestatsiyasi test sinovi shaklida o‘tkazish tartibi va baholash mezonini

Asosiy o‘rganilayotgan chet tili, Og‘zaki tarjima, Yozma tarjima, Notiqlik san’ati, Turistik resursshunoslik va turistik-ekskursion loyihalashtirish fanlaridan ko‘p variantli test sinovi shaklida o‘tkazilsa har bir variant 100 ta yoki 50 ta test savollaridan iborat bo‘ladi. Test sinovini baholash 5 ballik tizim asosida amalga oshiriladi.

Umumkasbiy va ixtisoslik fanlaridan Davlat attestatsiyasi bo‘yicha umumiy o‘zlashtirish ko‘rsatkichi 2 dan 5 balgacha baholanadi (5 baho – a’lo, 4 baho – yaxshi, 3 baho – qoniqarli, 2 baho – qoniqarsiz) yoki baholash 5 baholik shkaladan 100 ballik shkalaga o‘tkaziladi.

Baholash usullari	Test topshiriqlari, yozma ish, tahlil uchun misollar, taqdimotlar
Baholash mezonlari	<p>5 (a’lo)</p> <ul style="list-style-type: none"> – fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to‘la o‘zlashtira olish; – fanga oid ko‘rsatkichlarni tahlil qilishda ijodiy fikrlay olish; – o‘rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish; – o‘rganilayotgan jarayonga ta’sir etuvchi omillarni aniqlash va ularga to‘la baho berish; – tahlil natijalarini asosida vaziyatga to‘g‘ri va xolisona baho berish; – o‘rganilayotgan jarayonlarni analitik jadvallar orqali tahlil etish va tegishli qarorlar qabul qilish. <p>4 (yaxshi)</p> <ul style="list-style-type: none"> – o‘rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish; – tahlil natijalarini to‘g‘ri aks ettira olish; – o‘rganilayotgan jarayonga ta’sir etuvchi omillarni aniqlash va ularga to‘la baho berish; – o‘rganilayotgan jarayonlarni jadvallar orqali tahlil etish va tegishli qarorlar qabul qilish. <p>3 (qoniqarli)</p> <ul style="list-style-type: none"> – o‘rganilayotgan jarayonga ta’sir etuvchi omillarni aniqlash va ularga to‘la baho berish; – o‘rganilayotgan jarayonlarni analitik jadvallar orqali tahlil etish. <p>2 (qoniqarsiz)</p>

	– o‘tilgan fanning nazariy va uslubiy asoslarini bilmaslik; o‘tilayotgan fan qonuniyatlarini o‘zlashtirishmaslikni bilmaslik

Umumkasbiy va ixtisoslik fanlaridan Davlat attestatsiyasi bo‘yicha umumiy o‘zlashtirish ko‘rsatkichi 2 dan 5 balgacha baholanadi (5 baho – a’lo, 4 baho – yaxshi, 3 baho – qoniqarli, 2 baho – qoniqarsiz) yoki baholash 5 baholik shkaladan 100 ballik shkalaga o‘tkaziladi.

ESLATMA: Yakuniy davlat attestatsiya jarayonida qo‘yilgan bahodan norozi bo‘lgan bitiruvchilar yakuniy davlat attestatsiyasi ballari e’lon qilingan kundan e ’tiboran uch kun muddat ichida appelyatsiya komissiyasiga murojaat qilishga haqli. Yakuniy davlat attestatsiya komissiyasi va talaba o‘rtasida baholash ballari bo‘yicha yuzaga kelishi mumkin bo‘lgan muammolar maxsus appelyatsiya komissiyasi tomonidan ko‘rib chiqiladi hamda DAK raisi bilan kelishilgan holda xulosa qilinadi.

